

Вищий державний навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Навчально-науковий юридичний інститут

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі знань 08 «Право»

спеціальності 081 «Право»

Івано-Франківськ
2018 рік

РОЗРОБЛЕНО у навчально-науковому Юридичному інституті
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.ю.н. Петровська І.І., доцент кафедри
конституційного, міжнародного та адміністративного права

Обговорено та затверджено Вченою радою навчально-наукового
юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені
Василя Стефаника, “ ___ ” _____ 20__ р., протокол № _____

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму підготовки «Право». Фінансове право є самостійною галуззю єдиної правової системи держави, що складається з великої кількості норм, які послідовно розташовані в окремих інститутах. Як і всі галузі права України, фінансове право поділяється на загальну й особливу частини. При цьому, загальна частина об'єднує норми, які закріплюють загальні принципи, правові форми і методи фінансової діяльності, правовий статус суб'єктів, а також норми, які регулюють відносини фінансового контролю. Особлива частина фінансового права включає певні групи правових норм, що регулюють однорідні фінансові відносини, об'єднані у самостійні інститути (зокрема, бюджетне, податкове право).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є широке коло суспільних відносин у сфері фінансової діяльності держави, що мають грошовий характер і безпосередньо пов'язані з формуванням, розподілом та використанням централізованих і децентралізованих фондів коштів.

Сучасна фінансова політика держави провадиться в життя через фінансове законодавство та відображає політичні, правові та економічні процеси, які супроводжують процес становлення правової держави з ринковою економікою, а також адаптацію національного законодавства до міжнародних норм та стандартів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Фінансове право України» має надзвичайно велике значення для підготовки фахівців з юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи, без яких неможливе повноцінне засвоєння багатьох знань в галузі фінансової діяльності держави. Зокрема, це знання у сфері бюджетного регулювання, податкового, банківського, страхового законодавства, фінансового контролю, тощо. Тому дуже важливо допомогти студентам систематизувати основні загальнотеоретичні знання та положення нормативно-правових актів. Фінансове право виокремилось з Адміністративного права, тому має тісний зв'язок з цією галуззю, який проявляється в тому числі й через спільний метод правового регулювання.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальні основи фінансового права.
2. Характеристика окремих правових інститутів та підгалузей фінансового права.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення курсу «Фінансове право» є правові норми, які охоплюються самостійною комплексною галуззю системи права України – фінансовим правом, їх тлумачення та механізми реалізації.

Дисципліна «Фінансове право» має надзвичайно велике значення для підготовки фахівців з юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи, без яких неможливе повноцінне засвоєння багатьох знань в галузі фінансової діяльності держави, в тому числі й тих, що мають пріоритетне значення у підготовці фахівців в галузі права. Зокрема, це знання у сфері бюджетного регулювання, податкового, банківського, страхового законодавства, фінансового інспектування, тощо. Тому дуже важливо допомогти студентам-правознавцям систематизувати основні загальнотеоретичні правові знання та положення нормативно-правових актів.

Фінансове право поділяється на загальну й особливу частини. При цьому, загальна частина об'єднує норми, які закріплюють принципи, правові форми і методи фінансової діяльності, правовий статус суб'єктів, а також норми, які регулюють відносини фінансового контролю. Особлива частина фінансового права включає певні групи правових норм, що регулюють однорідні фінансові відносини, об'єднані у самостійні інститути (зокрема, бюджетне, податкове право тощо.)

- оволодіння навичками та вміннями аналізувати фінансове законодавство;
- формування знань основних категорій фінансового права;
- ознайомлення з бюджетно-правовою діяльністю, видами доходів та видатків держави та місцевого самоврядування;

- засвоєння знань щодо фінансово-правового регулювання страхування та кредитування, здійснення грошового обігу і розрахунків, притягнення до відповідальності за порушення фінансового законодавства.

- формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

- ознайомлення студентів зі змістом, суттю інститутів фінансового права;

- розвиток навичок щодо аналізу фінансово-правових норм, їх тлумачення і застосування.

знати :

- базові поняття фінансового права;

- сучасні тенденції у розвитку фінансових правовідносин;

- організаційно-правові засади діяльності фінансових органів держави;

- систему джерел фінансового права;

- поняття, зміст, форми і методи здійснення фінансового контролю, тощо;

вміти :

- знаходити необхідну фінансово-правову інформацію;

- користуватись першоджерелами фінансового права;

- аналізувати нормативно-правові акти з фінансового права;

- правильно і доцільно застосовувати нормативну базу на практиці;

- кваліфікувати фінансово-правові ситуації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи фінансового права.

ТЕМА № 1. ФІНАНСИ І ПУБЛІЧНА ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Загальна характеристика фінансів. Визначення та коротка історична характеристика поняття «фінанси». Поняття публічних фінансів. Державні фінанси. Муніципальні фінанси. Фонди коштів – централізовані та децентралізовані. Співвідношення понять: «грошові відносини» та «фінансові відносини». Ознаки публічних фінансових відносин.

Фінансова діяльність держави. Формування, розподіл, використання фондів коштів. Фінансові ресурси. Система органів управління державними фінансами. Принципи фінансової діяльності держави. Методи фінансової діяльності держави: методи мобілізації (формування) фондів коштів; методи розподілу фондів коштів; методи використання фондів коштів.

Фінансова діяльність місцевого самоврядування: поняття, риси, зміст, суб'єкти.

Взаємодія суб'єктів публічного управління у фінансовій сфері. Фінансова система держави: в широкому та у вузькому розумінні. Окремі ланки фінансової системи держави: бюджетна система; позабюджетні цільові фонди; фінанси підприємств, установ, організацій; державного особистого та майнового страхування; кредиту, валютне регулювання, банківська система, діяльність фінансових установ щодо надання фінансових послуг.

Фінансові акти, правове регулювання фінансової діяльності.

ТЕМА №2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Розвиток фінансового права як галузі права. Поняття фінансового права. Наука фінансового права. Предмет і методи фінансово-правового регулювання. Поєднання адміністративного і цивільно-правового методу в регулюванні фінансових відносин.

Система фінансового права. Особливості галузевих принципів фінансового права. Співвідношення фінансового права з іншими галузями права.

Джерела фінансового права.

Поняття фінансово-правової норми, її характерні ознаки. Класифікація фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми. Особливості гіпотези, диспозиції, санкції фінансово-правової норми.

Поняття фінансових правовідносин. Специфічні ознаки фінансових правовідносин. Зміст фінансових правовідносин. Поняття та особливості суб'єктивних прав та юридичних обов'язків.

Поняття суб'єктів фінансово-правових відносин. Правосуб'єктність учасників фінансових правовідносин. Види суб'єктів фінансово-правових відносин.

Відмежування публічних фінансів та приватних фінансів у відносинах, які є предметом вивчення фінансового права.

ТЕМА № 3. ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Поняття фінансового контролю. Зміст та основні завдання фінансового контролю. Принципи фінансового контролю. Мета фінансового контролю, значення контрольної діяльності для держави та її адміністративно-територіальних одиниць.

Порівняльний аналіз фінансово контролю, інспектування, моніторингу.

Класифікація видів фінансового контролю. Характеристика видів фінансового контролю за часом проведення. Види фінансового контролю за суб'єктами здійснення. Види фінансового контролю за джерелами контролю. Види фінансового контролю за сферою фінансової діяльності.

Методи фінансового контролю. Поняття обліку, аналізу, ревізії, обстеження, інспектування, інвентаризації. Поняття, види, терміни проведення перевірок. Фінансовий контроль та контрольне провадження.

Поняття фінансового моніторингу. Місце фінансового моніторингу у публічно-контрольних правовідносинах.

ТЕМА №4. ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (ПУБЛІЧНОГО АУДИТУ)

Спеціальний правовий статус суб'єктів, уповноважених здійснювати фінансовий контроль. Державні контролюючі органи загальної компетенції.

Контролюючі органи спеціальної компетенції. Контрольні повноваження Рахункової палати, Міністерства фінансів України, Державної аудиторської служби України. Контрольні функції Державної казначейської служби України.

Контрольні повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері оподаткування, податковий контроль.

Контрольні повноваження Національного банку України.

Контрольні функції центрального органу виконавчої влади у сфері регуляторної політики та підприємництва.

Фінансовий контроль щодо запобігання корупції.

Поняття, мета, види аудиту. Публічний аудит.

Незалежний фінансовий контроль: значення на фінансовій системі держави. Зовнішній та внутрішній аудит фінансових установ.

Громадський контроль за публічними коштами.

ТЕМА № 5. БЮДЖЕТНЕ ПРАВО

Поняття бюджету. Бюджет як економічна, політична та правова категорія. Ознаки та функції бюджету. Поняття бюджетного періоду. Зведений бюджет.

Загальний та спеціальний фонди бюджету.

Предмет бюджетного права. Характеристика видів бюджетно-правових норм. Особливості бюджетних правовідносин.

Поняття бюджетного устрою. Структура бюджетної системи. Характеристика основних принципів бюджетної системи України.

Сутність та призначення бюджетної класифікації. Структура бюджетної класифікації. Класифікація доходів. Класифікація видатків. Класифікація фінансування. Класифікація боргу.

ТЕМА №6. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ

Поняття бюджетного процесу. Аналіз стадій бюджетного процесу. Характеристика суб'єктів-учасників бюджетно-процесуальних відносин.

Види бюджетних проваджень.

Повноваження учасників бюджетного процесу на стадії складання проектів бюджетів.

Повноваження учасників бюджетного процесу на стадії виконання бюджетів: повноваження Кабінету міністрів України, центральних органів виконавчої влади, окремих розпорядників бюджетних коштів.

ТЕМА №7. ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

Підготовка проекту закону про державний бюджет.

Особливості розгляду проекту закону про державний бюджет України у Верховній Раді України.

Основні терміни та порядок проходження читань законопроекту.

Порядок та терміни прийняття закону про державний бюджет України.

Форма та порядок обслуговування державного бюджету. Суб'єкти виконання бюджету.

Звітування учасників бюджетного процесу, відповідальних за його виконання. Характеристика видів звітності про виконання державного бюджету.

ТЕМА №8. МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

Складання проектів рішень про місцеві бюджети.

Основні повноваження учасників бюджетного процесу на стадії складання розгляду проектів про місцеві бюджети.

Порядок прийняття та затвердження місцевих бюджетів.
Види місцевих бюджетів.
Розпорядники коштів місцевих бюджетів.
Виконання місцевих бюджетів.
Звітування про виконання місцевих бюджетів.

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих правових інститутів та підгалузей фінансового права

ТЕМА № 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНИХ І МІСЦЕВИХ ДОХОДІВ

Поняття державних доходів. Співвідношення понять: «доходи», «доходи, джерелом походження з України», «іноземні доходи», «державні доходи», «доходи країни», «фінансові ресурси держави», «інвестиції». Взаємозв'язок інвестицій в економіку та доходів бюджетів.

Класифікація державних доходів. Аналіз рівня економічного розвитку держави на основі наявних доходів держави.

Поняття місцевих доходів. Класифікація місцевих доходів.

Податкові платежі як основні види доходів державного та місцевих бюджетів. Розподіл податкових надходжень між бюджетами згідно бюджетного законодавства. Основні ознаки та елементи податку. Функції, принципи податків. Податкове право, як підгалузь фінансового права, податкові правовідносини. Бюджетна класифікація податкових доходів. Податкова декларація як основний документ податкової звітності суб'єктів господарювання фізичних і юридичних осіб, види податкових декларацій.

Неподаткові доходи: поняття та види. Державне мито. Особливості та підстави стягнення державного мита. Методи нарахування ставок державного мита. Мито, що стягується митними органами. Види ставок мита, що стягується митними органами. Адміністративні збори. Штрафні санкції за порушення правових норм як вид неподаткового доходу.

ТЕМА №10. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА МІСЦЕВИХ ВИДАТКІВ І ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТІВ

Поняття державних видатків. Система державних видатків. Співвідношення понять: «державні видатки» «видатки місцевого самоврядування» та «Видатки державного бюджету».

Класифікація державних видатків.

Поняття місцевих видатків. Класифікація місцевих видатків.

Поняття фінансування та його співвідношення з видатками. Поняття державних витрат/видатків. Планування розподілу фінансових ресурсів. Правові принципи фінансування видатків.

Правові основи кошторисно-бюджетного фінансування. Поняття кошторису. Види кошторисів витрат.

Соціально-культурні видатки: особливості та сфери призначення. Фінансування охорони здоров'я та фізичної культури. Видатки на культуру та мистецтво. Фінансування оборони країни. Фінансування органів законодавчої, виконавчої влади та правоохоронних органів.

ТЕМА № 11. ЗАГАЛЬНІ ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Поняття фінансових послуг, ринку фінансових послуг. Фінансова установа як суб'єкт фінансових послуг. Види фінансових установ. Умови створення, реорганізації та ліквідації, діяльності та об'єднання фінансових установ. Корпоративне управління, звітування про діяльність фінансових установ. Нагляд на консолідованій основі. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом у фінансових установах.

Види фінансових послуг. Право на здійснення операцій з надання фінансових послуг. Договір про надання фінансових послуг. Право на інформацію та умови розкриття інформації про фінансову послугу.

Державне регулювання ринків фінансових послуг: загальна характеристика. Форми та органи державного регулювання ринків фінансових послуг. Співпраця та координація діяльності між органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг. Організація, повноваження і порядок діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

ТЕМА № 12. ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХУВАННЯ

Поняття та ознаки страхування. Страхові фонди: поняття, форми організації. Функції страхування.

Види страхування. Особливості окремих видів страхування: майнове страхування, особисте страхування, страхування відповідальності, страхування підприємницьких ризиків.

Методи страхування. Добровільне страхування та його види. Види обов'язкового страхування.

Основні категорії інституту страхування: страховик, страхувальник, страховий ризик і страховий випадок, страхова сума, страхова виплата, страхове відшкодування, страховий платіж і страховий тариф, співстрахування, перестрахування.

Суб'єкти страхового ринку. Державні страхові фонди: види та особливості державних страхових фондів України. Суб'єкти страхових відносин.

ТЕМА №13. ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТУВАННЯ. ДЕРЖАВНІ ЦІННІ ПАПЕРИ

Поняття кредиту. Спільні та відмінні риси фінансів та кредиту. Ознаки, принципи, функції кредиту.

Державний кредит як правова категорія та фінансово-економічна категорія. Особливості та принципи державного кредиту. Функції державного кредиту. Форми та види державного кредиту. Облігації внутрішніх та зовнішніх позик.

Поняття та особливості державного боргу. Форми державного боргу. Поняття та класифікація державних позик.

Кредитна спілка як особливий учасник кредитних відносин. Особливості створення та діяльності: принципи та підстави організації, правовий статус, форми організації та об'єднання.

Поняття банківського кредиту. Характеристика видів банківського кредиту. Відмінність між державним та банківським кредитами.

Поняття та види державних цінних паперів.

ТЕМА №14. ПРАВОВІ ОСНОВИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Поняття валютної системи. Поняття валюти. Конвертованість валюти. Поняття та види валютних цінностей. Валюта України. Іноземна валюта.

Поняття валютних відносин. Особливості валютних відносин. Міжнародні валютні відносини. Внутрішньодержавні валютні відносини. Структура валютних фондів.

Поняття валютного регулювання. Основні елементи валютного регулювання. Механізм правового регулювання валютних відносин. Правовий режим валютних відносин. Повноваження органів, що здійснюють валютне регулювання.

Поняття валютних операцій. Класифікація валютних операцій. Ліцензування валютних операцій. Порядок організації торгівлі та розрахунків у іноземній валюті.

Поняття валютного контролю. Функції валютного контролю. Система державних органів валютного контролю. Основні повноваження органів валютного контролю.

ТЕМА №15. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ ТА РОЗРАХУНКІВ

Поняття грошей. Види та функції грошей. Поняття грошової системи та грошового обігу. Види та особливості розрахунків.

Поняття готівкових розрахунків. Організація готівкового обігу. Правове регулювання касових правил. Ліміти залишку касової готівки. Готівкова виручка. Касові операції. Порядок видачі готівки з каси.

Правовий режим рахунків, які відкривають та обслуговують банківські установи. Види банківських рахунків. Поточні рахунки: поточні вкладні рахунки, поточні бюджетні рахунки, рахунки зі спеціальними режимами. Депозитні рахунки. Кореспондентські рахунки: рахунки лоро, рахунки ностро.

Безготівкові розрахунки: поняття, особливості. Форми безготівкових розрахунків: платіжне доручення, платіжна вимога-доручення, платіжна вимога, розрахунковий чек, акредитив, меморіальний ордер, банківська платіжна картка тощо.

ТЕМА № 16. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Поняття та види відповідальності за порушення фінансового законодавства. Фінансова відповідальність як вид юридичної відповідальності.

Поняття, та особливості складу фінансового правопорушення, бюджетного правопорушення, податкового правопорушення.

Адміністративна відповідальність за порушення фінансового законодавства.

Фінансові санкції та їх види.

Кримінальна відповідальність за порушення фінансового законодавства. Загальна характеристика відповідних складів злочину.

Поняття відповідальності за валютні правопорушення. Види юридичної відповідальності за валютні правопорушення.

Відповідальність за порушення податкового законодавства.

3. Рекомендована література:

Базова

1. Фінансове право: підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші . – Х. : Екограф, 2015 – 500 с.
2. Фінансове право [Текст] : навч. посіб. / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. та перероб. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/14778/1/%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%203%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4..pdf>
3. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 149 с. URL: <http://old.pu.if.ua/depart/ConstitutionalLaw/resource/file/11.pdf>
4. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
5. Фінансове право у ХХІ сторіччі: напрями та тенденції розвитку [спец. випуск]. Право України. 2013. №1-2. 442 с.
6. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. / Лідія Костянтинівна Воронова – К.: Прецедент, 2006. 448 с
7. Воронова Л.К., Бекерська Д.А., Кадькаленко С.Т. Фінансове право: навчальний посібник. / Л.К.Воронова, Д.А.Бекерська, С.Т. Кадькаленко – К.: Вентурі, 2000. 478 с.
8. Фінансове право. / заг.ред. В.К. Шкарупа, Т.О. Коломоєць. – К.: Істина. – 2007. 257 с.
9. Верпиняк Д.М., Нашинець-Наумова А.Ю. Фінансове право. / Д.М.Верпиняк, А.Ю.Нашинець-Наумова – К.: Центр учбової літератури. 2008. 168 с.
10. Костенко Ю. О. Фінансове право України: Навч. посіб. / Ю. О. Костенко К.: Центр учбової літератури, 2009. — 240 с.
11. О.П. Орлюк. Фінансове право: академічний курс: Підручник, / Орлюк О.П. . – К.: Юрінком Інтер, 2010. 808с.
12. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – 7-ме вид. К.: Знання-Прес, 2008. 719 с.
13. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. / В.М.Шелудько – К.: Знання, 2008. – 535 с.
14. Хошуляк В. Методологічні проблеми дослідження фінансового права як системного явища / В. Хошуляк // Підприємництво, господарство і право. – 2011. - №7. С.108-111
15. Мойсик В.Р. Кримінальна відповідальність за шахрайство з фінансовими ресурсами в Україні : аналіз правотворчості та правозастосування [текст] : монографія / Володимир Романович Мойсик . – К. : Атіка-Н, 2010. – 244 с.
16. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Азарова М.Я. К. : ЦУЛ, 2010. 480 с.
17. Бюджетне законодавство України : науковий збірник / укладач Тимощук І.С. – К. : Юрінком Інтер, 2011. 372 с.

Допоміжна

18. Петровська І.І. Окремі питання нормативно-правового регулювання контрольно-фінансової діяльності в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 32. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 58-64. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/zbirnyky/zb32-2013.pdf>
19. Петровська І.І. Правові засади здійснення податкового контролю в Україні. «Пріоритетні напрями розвитку правової системи України»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 31 січня – 01 лютого 2014 р. Львів: У 2 частинах. Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2014. Частина II. 136 с. С. 55-57
20. Петровська І.І. Деякі підходи до визначення категорії «фінансовий контроль». Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина

[текст] : Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів (16 травня 2014 року). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С.28-31

21. Петровская И. И. Некоторые вопросы правового статуса государственной финансовой инспекции Украины. *Legea si Viata: Международный научно-практический правовой журнал Республики Молдова.* Aprilie 2014. № 4/3 (268). С. 85-88. URL: <http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2014/4-3/21.pdf>

22. Петровська І.І. Фінансовий контроль в системі заходів запобігання та протидії корупції в Україні: загальна характеристика. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 34. - Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 61-71

23. Петровська І.І. Окремі питання здійснення фінансового моніторингу в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 39. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2015. С.21-32

24. Радзівіл К. До питання визначення адміністративної відповідальності у фінансовій сфері. Підприємництво, господарство і право. 2012. №5. С.25-28

25. Шевчук О. Поняття та правова природа фінансових послуг. Підприємництво, господарство і право. 2012. №5. С.29-32

26. Головченко О. Роль адміністративного судочинства у процесі вирішення фінансових спорів. *Юридична Україна.* 2011. №9. С. 29-34.

27. Омельченко А. Система та правовий статус органів державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. *Юридична Україна.* 2011. №9. С. 97-101.

28. Гетманець О. Правові основи бюджетного контролю. *Право України.* 2010. №3. С. 174

29. Гетманцев Д. Держава як сторона фінансово-правового зобов'язання. *Право України.* 2010. №8. С.130

30. Іванський А. Презумпція невинуватості у публічних фінансових правовідносинах. *Право України.* 2010. №12. С.159

31. Безрутенко С., Кузьменко О. Характеристика публічного інтересу у міжбюджетних правовідносинах. Підприємництво, господарство і право. 2011. № 12. С. 145-148

32. Трубін І. Правове регулювання системи електронних грошей в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2011. №12. С. 157-160

33. Занфіров М. Правова природа фінансових санкцій. Підприємництво, господарство і право. 2011. №8. С.81-84

34. Хошуляк В. Інтегративний підхід у науці фінансового права. Підприємництво, господарство і право. 2011. №6. С.18-21

35. Ющенко І. Правова природа Закону України про Державний бюджет. Підприємництво, господарство і право. 2011. №5. С.90-93

36. Радзівіл К. Поняття та зміст фінансової безпеки держави. Підприємництво, господарство і право. 2011. №5. С.94-97

37. Кравцова Т. Адміністративно-правова природа діяльності держави і сфері економіки. Підприємництво, господарство і право. 2011. №4. С.104-106

38. Ровинський Ю. Застосування фінансово-правового примусу під час виявлення правопорушників у сфері міжбюджетних відносин. Підприємництво, господарство і право. 2011. №3. С.60-64

39. Монаєнко А. Місце фінансово-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності. *Право України.* 2011. № 9. С.228-231

40. Шереметьєва О. Правове регулювання та правове управління валютними ризиками: поняття й основні критерії розмежування. *Право України.* 2011. № 6. С.181-183

41. Гаврилюк Р. Еволюція природи пострадянського фінансового права. *Право України.* 2012. №11-12. С.305-308

42. Ковальчук А. Фінансове право: звична умовність чи комплексний регулятор публічних фінансових відносин? *Право України.* 2012. №7. С.221-224

43. Гресь Н. Про застосування поняття неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Право України. 2013. №11. С.360-364

44. Косінов С. Контроль за публічною владою як форма юридичної діяльності. Право України. 2013. №12. С.249-252

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання : екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання : тестові завдання; письмові контрольні роботи; самостійні роботи; експрес-опитування; відкриті тести по термінах (термінологічний диктант) тощо.